

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות

מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת עקב

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך"

פולין, לובלין: כשסיים רבי מאיר שפירא, את המבחן לילדי החיידר, נחה על פניו ארשת שביעות רצון. "ראו נא", פנה אל התלמידים. "בדרך כלל נהוג שאחרי מבחן מוצלח הרב הבוחן מעניק שי לתלמידים הנבחנים, על התמדתם בלימוד התורה. לא הבאתי עמי מתנות, ולכן אתן לכם מתנה אחרת: סגולה נפלאה לאריכות ימים ולהצלחה מכל צרה".

אחר-כך הביא את דברי ה'באר היטב' בשם ה"ח, שמציין כי בכל ברכת המזון האות פ' סופית (ף) אינה מופיעה, ומסביר כי האות הזו מצויה במילים 'שצף', 'קצף' ו'חרון אף'. יש כאן רמז כי מי שיקרא את ברכת המזון בכוונה הראויה יזכה להינצל מפגעים אלה. "הקפידו לברך את ברכת המזון בכוונה", סיים רבי מאיר שפירא, "ותינצלו מכל רעה ופגע".

הדברים חדרו לליבו של שמעון הצעיר. הוא קיבל עליו להקפיד לברך מתוך כוונה, בכל מצב.

אושוויץ: בעומדו בתור המכריע מי לחיים ומי למוות, לחשו שפתיו: "ריבוננו של עולם, קיימתי את הבטחתך. תמיד הקפדתי על ברכת המזון בכוונה. אנא, הצל אותי. הרחק ממני שצף, קצף וחרון אף".

התור מתקדם, והצורר גוזר בהינף שבתו מי לחיים ומי למוות. עכשיו ניצב שמעון מולו. ליבו הולם. ימינה! - ניתן האות. רווח לשמעון. הוא ניצל ממוות מיד. עתה הועבר למיון שני, שנועד להתאים את העובדים לסוגי העבודות. הוא ידע שאין בכוחו לעבוד עבודה פיזית קשה. "אנא אלוקים", חזר ונשא תפילה, "זכור נא לי את ברכת המזון, שעליה כתוב ב'חינוך' שהמכוון בה מזונותיו מצוין לו בכבוד כל ימיו".

לפתע שמע לחישה. הוא הטה את ראשו לעבר הקול וראה כי הלחישה באה מיהודי העומד לידו. "שמע נא", אמר האיש. "בהגיע תורך הצהר שאתה טבח ומומחה בבישול ובאפייה. אחר-כך אומר זאת גם אני, ואבקש להיות העוזר שלך. נראה לי שכך ייקל עלינו לשרוד במחנה".

הרעיון מצא חן בעיני שמעון. הוא עשה כעצת היהודי, ושניהם שמחו לגלות שפנייתם אושרה והם נשלחו לעבוד במטבח המחנה. העבודה במטבח הייתה קלה יחסית, והקרבה למזון הקלה עליהם את ייסורי הרעב, שהיה מנת חלקם של אסירי המחנה. יום אחד נכנס אל המטבח קצין נאצי. הוא שיגר מבט מלא משטמה בשמעון הצעיר. "בוא הנה, יהודון", קרא אליו. הוא נתן בידו פטיש קטן, הוציא אותו החוצה ופקד: "יש לך שלוש שעות לחפור כאן בור עמוק. אם תצלית, תחזור לעבודתך, ואם לאו - זה יהיה סופך".

שמעון ידע שאין לו שום סיכוי לחפור בור כזה, בעזרת הפטיש הקטן בלבד, בהעדר כלי עבודה מתאימים. שוב לא הייתה לו ברירה אלא לשאת תפילה ולהזכיר בשלישית את זכות ברכת המזון.

בעודו עומד שם, נבוך וחסר אונים, עצרה לידו משאית שהובילה אספקה למטבח. החיילים שישבו במשאית החליטו להתעלל בצעיר היהודי, והחלו לרגום אותו בתפוחים וברקות שהיו במשאית. שמעון לא נפגע, וכשעזבו החיילים היו פזורים סביבו פירות וירקות לרוב.

פתאום עברה לידו קבוצת שבויים פולנים. גם הם סבלו מחרפת רעב תחת ידי הגרמנים. כשראו את הפירות והירקות הזרוקים ביקשו משמעון שיתיר להם לאוספם ולהחיות את נפשם.

באותו רגע צץ רעיון במוחו של שמעון. "נעשה הסכם", פנה אל השבויים. "אם תצליחו לחפור כאן בור עמוק, קחו לכם פירות וירקות ככל שתמצאו". השבויים נענו לאתגר בשמחה. הם היו מצויינים בכלי חפירה, ובתוך דקות הצליחו בכוחות משותפים לחפור בור עמוק דיו. הם קיבלו את שכרם והמשיכו בדרכם.

בחלוף שלוש השעות חזר הקצין הנאצי כדי לבחון את עבודתו של הצעיר היהודי. רבה הייתה תדהמתו כשראה את הבור העמוק מוכן כדרישתו. "ידעתי שאלוקים שומר עליך, אך לא ידעתי עד כמה", מלמל הרשע, ושילח את שמעון בחזרה למטבח.

ו, מהיום כיצד נדרך דרכת האלון?

mottizol@gmail.com

054-5773002